

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาวิจัยตามกระบวนการและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร
3. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดรูปแบบสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้สูงอายุทั้งชายและหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ที่ได้รับเบิยยังชีพผู้สูงอายุทั้งหมด จำนวน 657 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้สูงอายุทั้งชายและหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ที่ได้รับเบิยยังชีพผู้สูงอายุที่ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และที่ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม คือ จำนวน 250 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามจากการศึกษาข้อระเบียบ แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปัญหาของผู้สูงอายุและความต้องการสวัสดิการสังคม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร รวม 6 ด้าน

ส่วนที่ 3 ความต้องการสวัสดิการสังคมด้านที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่ทำการตอบแล้วมาวิเคราะห์ประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติอนุมานด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร โดยใช้สถิติทดสอบ t-test และ F-test

สรุปผลของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษารูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ผลจากการวิจัย พบว่า

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่า เพศชาย โดยผู้สูงอายุเพศหญิงมีจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 เพศชาย มีจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6 ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 53.6 รองลงมาอายุระหว่าง 70–79 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 อายุระหว่าง 80–89 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 และอายุ 90 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ส่วนใหญ่ได้รับเบี้ยยังชีพจำนวน 600 บาท จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 53.6 รองลงมาได้รับเบี้ยยังชีพ 700 บาท จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 ได้รับเบี้ยยังชีพ 800 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 และได้รับเบี้ยยังชีพ 1,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 รองลงมาเป็นหม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 โสด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 ส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 80.8 รองลงมาไม่ได้ศึกษา จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ส่วนใหญ่ มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0 รองลงมาว่างงาน จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 รับจ้าง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 ค้าขาย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 และประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 ส่วนใหญ่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3,001 – 5,000 บาท จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 รองลงมา 1,001– 3,000 บาท จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 ต่ำกว่า 1,000 บาท จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 รายได้ 7,000 – 10,000 บาท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4 รายได้ 10,000 บาทขึ้นไป จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 และรายได้ 5,001 – 7,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2 ส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาของรายได้คือประกอบอาชีพของตนเอง จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 64.8 รองลงมาได้จากรัฐ/หลาน/ญาติ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 และจากหน่วยงานราชการ เช่น เบี้ยยังชีพ เงินสงเคราะห์ต่าง ๆ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบุตร/หลาน จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 รองลงมาอยู่กับคู่สมรส และบุตร/หลาน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 อาศัยอยู่กับคู่สมรส จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 อาศัยอยู่คนเดียว จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 และอาศัยอยู่กับญาติ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 ส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 60.4 รองลงมา มีโรคประจำตัว จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6 ส่วนใหญ่มีระดับเกณฑ์

ความสามารถช่วยเหลือตนเองได้ดี จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 71.6 รองลงมาช่วยเหลือตนเองได้บ้าง จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 และช่วยเหลือตนเองไม่ได้เนื่องจากปัญหาสุขภาพ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 6 ด้าน ในภาพรวมทุกด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.01, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สวัสดิการด้านการแก้ไขปัญหาคความยากจนและด้อยโอกาส เป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.11, S.D. = 0.83) รองลงมาเป็นสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย ($\bar{X}$ = 4.08, S.D. = 0.80) ถัดมาสวัสดิการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.81) สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย ($\bar{X}$ = 3.99, S.D. = 0.86) สวัสดิการด้านนันทนาการ ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 0.89) สำหรับรูปแบบการจัดสวัสดิการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สวัสดิการด้านการศึกษา ($\bar{X}$ = 3.88, S.D. = 0.90) สามารถแยกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

- ด้านสุขภาพอนามัย พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.99, S.D. = 0.86) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมระดับมาก ในด้าน อบต. ควรจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันโรคในวัยผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = 0.819) รองลงมา อบต. ควรจัดให้มีบริการตรวจสุขภาพถึงบ้านให้คำแนะนำเกี่ยวกับสุขภาพและโรคภัยไข้เจ็บโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ปีละ 2 ครั้ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.790) ถัดมา อบต. ควรจัดให้มีอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุทุกช่วงวัยถึงที่บ้าน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.10, S.D. = 0.760) อบต. ควรจัดให้มีการจัดบริการทางการแพทย์เคลื่อนที่ตรวจสุขภาพผู้สูงอายุที่บ้าน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.880) อบต. ควรจัดให้มีบริการยานพาหนะในการรับส่งผู้สูงอายุไปโรงพยาบาลในกรณีที่เจ็บป่วยและช่วยเหลือตนเองไม่ได้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.96, S.D. = 0.920) อบต. ควรจัดให้มีการบริการการแพทย์ทางเลือกในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ เช่น การแพทย์แผนไทย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.93, S.D. = 0.871) อบต. ควรจัดให้มีโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพให้กับอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.86, S.D. = 0.858) อบต. ควรจัดให้มีศูนย์บริการสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.82, S.D. = 0.900) และรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อบต. ควรจัดให้มีผู้ดูแลผู้สูงอายุที่ป่วยระยะสุดท้ายก่อนเสียชีวิต มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.74, S.D. = 0.928) ตามลำดับ

- ด้านการศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.90) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการระดับมากในด้าน อบต. ควรจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างองค์กรกับผู้สูงอายุในชุมชนเพื่อรับฟังความคิดเห็น ปัญหา และความ ต้องการในการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.903) และ อบต. ควรจัดให้มีการรณรงค์ส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกของคนทุกวัยให้รู้ถึงคุณค่าของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและเยาวชนกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.931) รองลงมา อบต. ควรจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลด้านสิทธิตามกฎหมายของผู้สูงอายุที่ควรได้รับอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.910) ถัดมา อบต. ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเรียนรู้ด้านอาชีพที่เหมาะสมตามความสนใจและความถนัดกับวัยของผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.861) อบต. ควรจัดให้มีผู้สูงอายุเป็นวิทยากรให้ความรู้ตามความสามารถของผู้สูงอายุ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็นร่วมกันในกิจกรรมต่างๆ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.932) และ อบต. ควรจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.892) อบต. ควรจัดให้มีโรงเรียนผู้สูงอายุเพื่อสามารถใช้ภูมิปัญญาในการถ่ายทอดและเรียนรู้ด้วยกัน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.955) อบต. ควรจัดให้มีกิจกรรมการถ่ายทอดภูมิปัญญา/องค์ความรู้หรือทักษะชีวิตของผู้สูงอายุให้กับลูกหลานหรือชุมชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.869) และรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อบต. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับผู้สูงอายุและกิจกรรมของผู้สูงอายุในชุมชนเพื่อการรับรู้ที่เป็นปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.801) ตามลำดับ

- ด้านนันทนาการ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.89) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมระดับมากในด้าน อบต. ควรจัดให้มีกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ โดยเฉพาะในวันผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.900) รองลงมา อบต. ควรจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพจิตใจของผู้สูงอายุให้เป็นเหมือนพลังที่ทำให้ผู้สูงอายุมีกำลังใจในการใช้ชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.854) ถัดมา อบต. ควรจัดให้มีกิจกรรมให้ผู้สูงอายุออกกำลังกายเพื่อป้องกันการเสื่อมสภาพและพิการของอวัยวะต่าง ๆ เช่น กล้ามเนื้อและข้อต่าง ๆ ปอด และหัวใจ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.863) อบต. ควรจัดให้มีกิจกรรมกีฬาพื้นบ้าน เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มาพบปะสังสรรค์ด้วยกัน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.896) อบต. ควรจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมงานอดิเรกที่ผู้สูงอายุมีใจรัก เพื่อสร้างความผ่อนคลายความบันเทิง ความรู้สึกอึดอเมให้กับชีวิต เช่น งานฝีมือต่างๆ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.960) อบต. ควรจัดให้มีกิจกรรมให้ผู้สูงอายุปฏิบัติธรรม และปลูกต้นไม้กับครอบครัวหรือเพื่อนร่วมวัยเดียวกัน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.960) อบต. ควรจัดให้มีกิจกรรมนันทนาการร่วมกัน

ระหว่างคนในครอบครัวกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.788) อบต. ควรจัดให้มีคลินิกสพาดิจิตให้กับผู้สูงอายุเพื่อผ่อนคลายความเครียดและความรู้สึกถดถอย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.830) และรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อบต. ควรจัดให้มีกิจกรรมการเดินทางไกลพาผู้สูงอายุท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ ในประเทศ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.928) ตามลำดับ

- **ด้านที่อยู่อาศัย** พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมระดับมากในด้าน อบต. ควรจัดให้มีการก่อสร้างและซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้สูงอายุที่ยากจน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.777) รองลงมา อบต. ควรจัดให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่มีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.847) ถัดมา อบต. ควรจัดให้มีที่พักอาศัยและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.891) อบต. ควรจัดให้มีสถานสงเคราะห์เพื่อดูแลผู้สูงอายุเมื่อถึงวัยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.781) อบต. ควรจัดให้มีที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคม เช่น ผู้สูงอายุที่ไม่มีที่อยู่อาศัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.874) อบต. ควรจัดให้มีการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุในบริเวณที่อยู่อาศัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.781) อบต. ควรจัดให้มีที่พักชั่วคราวสำหรับผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางร่างกาย จิตใจและสังคม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.734) อบต. ควรจัดให้มีบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานในบริเวณที่อยู่อาศัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.809) และรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อบต. ควรจัดให้มีศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในเวลากลางวัน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.749) ตามลำดับ

- **ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน** พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมระดับมากในด้าน อบต. ควรจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะและสถานที่ราชการแก่ผู้สูงอายุ เช่น ถนน ทางเดิน ทางลาด อาคาร ห้องสุขา ฯลฯ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.823) รองลงมา อบต. ควรจัดให้มีการบริการดูแลผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.946) ถัดมา อบต. ควรจัดให้มีผู้ดูแลการเบิกถอนเงินฝากธนาคารของผู้สูงอายุกรณีไม่สามารถเบิกถอนด้วยตนเองได้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.825) อบต. ควรจัดให้มีการช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งประสบภัยพิบัติต่างๆ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.735) อบต. ควรจัดให้มีการช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับอันตรายจากการทารุณกรรม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.719) อบต. ควรจัดให้มีการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ถูกแสวงหาผลประโยชน์

โดยมิชอบด้วยกฎหมาย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.789) และรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อบต. ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ ปรีกษาและดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีแก่ผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.801) ตามลำดับ

- ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.83) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมระดับมากในด้าน อบต. ควรจัดให้มีการจ่ายเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุให้เหมาะสมกับค่าครองชีพในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.740) รองลงมา อบต. ควรจัดให้มีการจัดตั้งกองทุนผู้สูงอายุในชุมชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.939) ถัดมา อบต. ควรจัดให้มีกิจกรรมเสริมรายได้ตามความรู้ความสามารถของผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.796) อบต. ควรจัดให้มีกองทุนสวัสดิการชุมชนเพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงในชีวิตบนพื้นฐานของการพึ่งตนเองและให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุทุกช่วงวัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.829) และอบต. ควรจัดให้มีการสงเคราะห์ค่าครองชีพแก่ผู้สูงอายุที่ยากจน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.801) อบต. ควรจัดให้มีการจัดหางานที่เหมาะสมให้กับผู้สูงอายุได้ทำงานและสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.814) และรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อบต. ควรจัดให้มีกองทุนเงินกู้ยืมปลอดดอกเบี้ยให้กับผู้สูงอายุที่ยากจน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.892) ตามลำดับ

เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัย พบว่า

3.1 เพศที่แตกต่างกัน มีความต้องการรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส พบว่า

- เพศหญิงและเพศชาย มีความต้องการที่แตกต่างกันทั้งในด้านที่อยู่อาศัย และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ และด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส ไม่มีความแตกต่าง

3.2 อายุที่แตกต่างกัน มีความต้องการรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส พบว่า

- อายุระหว่าง 60 – 69 ปี กับ อายุระหว่าง 70 – 79 ปี และ อายุระหว่าง 60 – 69 ปี กับ อายุระหว่าง 80 – 89 ปี แตกต่างกันในด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่าง

3.3 จำนวนเบี้ยยังชีพที่ได้รับที่แตกต่างกัน มีความต้องการรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส พบว่า

- จำนวนเบี้ยยังชีพที่ได้รับ ระหว่าง 600 บาท กับ จำนวนเบี้ยยังชีพที่ได้รับ 700 บาท และจำนวนเบี้ยยังชีพที่ได้รับ ระหว่าง 600 บาท กับ จำนวนเบี้ยยังชีพที่ได้รับ 800 บาท แตกต่างกันในด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่าง

3.4 สถานภาพการสมรสที่แตกต่างกัน มีความต้องการรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส พบว่า

- สถานภาพการสมรส ระหว่าง โสด กับ สมรส และระหว่าง โสด กับ หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ แตกต่างกันในด้านสุขภาพอนามัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่าง

3.5 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความต้องการรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส พบว่า

- ระดับการศึกษา ระหว่าง ไม่ได้ศึกษา กับ ประถมศึกษา แตกต่างกันในด้าน การศึกษา และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่าง

3.6 อาชีพที่แตกต่างกัน มีความต้องการรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึง ประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน และด้อยโอกาส พบว่า

- อาชีพ ระหว่าง ว่างงาน กับ ค้าขาย และ เกษตรกรรม (ทำนา/ทำสวน/ทำไร่) กับ ค้าขาย และค้าขาย กับ ว่างงาน เกษตรกรรม และรับจ้าง แตกต่างกันในด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา และด้านนันทนาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความ แตกต่าง

3.7 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความต้องการรูปแบบการจัดสวัสดิการ สังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอ โพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และด้านการแก้ไข ปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส พบว่า

- รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

3.8 แหล่งที่มาของรายได้ที่แตกต่างกัน มีความต้องการรูปแบบการจัดสวัสดิการ สังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอ โพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และด้านการแก้ไข ปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส พบว่า

- แหล่งที่มาของรายได้ ในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

3.9 ลักษณะการอยู่อาศัยที่แตกต่างกัน มีความต้องการรูปแบบการจัดสวัสดิการ สังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอ โพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และด้านการแก้ไข ปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส พบว่า

- ลักษณะการอยู่อาศัย ในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

3.10 โรคประจำตัวที่แตกต่างกัน มีความต้องการรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคม อันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน และด้อยโอกาส พบว่า

- โรคประจำตัว ในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3.11 เกณฑ์ความสามารถที่แตกต่างกัน มีความต้องการรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส พบว่า

- เกณฑ์ความสามารถ ในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่ 3 ความต้องการสวัสดิการสังคมด้านที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่สุด
พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมด้านที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่สุด คือ สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 64.0 รองลงมาคือ สวัสดิการด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4 สวัสดิการด้านการศึกษา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 สวัสดิการด้านนันทนาการ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 และด้านที่ผู้สูงอายุคิดว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนน้อยที่สุด คือ สวัสดิการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

จากการศึกษารูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร พบว่า ผู้สูงอายุให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดหาของใช้ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตให้กับผู้สูงอายุ
2. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดหารถเคลื่อนที่เร็วในการรับ – ส่ง ผู้สูงอายุไปโรงพยาบาล
3. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเพิ่มให้กับผู้สูงอายุ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษารูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ทั้ง 6 ด้าน ทำให้ทราบถึงระดับความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 6 ด้าน ผลการวิจัย พบว่า อยู่ในระดับมาก สำหรับการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สวัสดิการด้านการแก้ไขปัญหาคความยากจนและด้อยโอกาส รองลงมาเป็นสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย สวัสดิการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย สวัสดิการด้านนันทนาการ และสวัสดิการด้านการศึกษา สามารถแยกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

- **ด้านสุขภาพอนามัย** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในด้าน อบต. ควรจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันโรคในวัยผู้สูงอายุ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าประโยชน์ที่ชัดเจนของการส่งเสริมสุขภาพในผู้สูงอายุ คือ การป้องกันโรคร้ายไข้เจ็บต่างๆ ซึ่งมักเกิดขึ้นได้ง่ายในผู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านกายภาพ และด้านสุขภาพจิต เนื่องจากความชรา นอกจากนั้น การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีความสามารถในการดำเนินกิจวัตรประจำวันที่ดี สามารถอยู่ในสังคมอันนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีอย่างต่อเนื่องด้วยก็จะเกิดประโยชน์กับตัวผู้สูงอายุได้อย่างแท้จริง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ ศรีทับทิม (รัตนโกศล) พานิชพันธ์ (2534) ได้แบ่งความต้องการของผู้สูงอายุออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้ (อ้างใน สายสวาท เกตราสุวรรณ, 2542 : 32 – 33) ความต้องการทางกายและจิตใจ (Physical and psychological needs) เป็นความต้องการด้านพื้นฐานที่สุดในชีวิตมนุษย์ เพราะเป็นสิ่งที่ธรรมชาติของร่างกายต้องการเพื่อเสริมสร้างร่างกายให้ดำรงอยู่ได้ ความต้องการด้านร่างกาย ได้แก่ ความต้องการปัจจัย 4 คือ อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย และการรักษาพยาบาล ส่วนความต้องการด้านจิตใจเป็นสิ่งที่ไม่เห็นสัมผัสไม่ได้แต่รู้สึกได้ อาทิ ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Security needs) โดยเฉพาะความต้องการด้านที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัยปราศจากความวิตกกังวลหวาดกลัวและการมีสุขภาพกายและจิตที่ดีนอกจากนั้นยังมีความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition needs) ซึ่งเป็นความต้องการที่จะได้รับการยอมรับว่าเป็นสมาชิกของกลุ่มสังคมและครอบครัวความต้องการมีโอกาสดำเนิน (Opportunity needs) โดยเฉพาะในเรื่องความสำเร็จของการทำงานในบั้นปลายชีวิต

- **ด้านการศึกษา** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการในด้าน อบต. ควรจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างองค์กรกับผู้สูงอายุในชุมชนเพื่อรับฟังความคิดเห็น ปัญหา และความต้องการในการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งนี้ อาจเป็น

เพราะว่า ผู้สูงอายุก็มีความรู้ความสามารถเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว และถ้าได้มีการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับรู้ข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน ได้แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมกับชุมชนก็สามารถสร้างประโยชน์ให้กับคนรุ่นใหม่ต่อไปในอนาคตได้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในส่วนของขอบเขตงานสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในสังคมให้มีความเป็นอยู่ที่ดี 7 ด้าน (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2545) ที่กล่าวถึง การมีการศึกษาที่ดีนั้นเป็นสิ่งที่ประชาชนพึงได้รับบริการที่ส่งเสริมและพัฒนาดตนเองให้มีความรู้ ทักษะ ตลอดจนปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อนำไปสู่การดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพต่อไป และยังสอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุระยะยาว (พ.ศ. 2525 - 2544) ที่กล่าวถึง ผู้สูงอายุควรได้รับข้อมูลข่าวสารและวิธีการดูแลสุขภาพตลอดจนข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้สูงอายุปรับตัวเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง นั้น ๆ ได้ รวมถึงสอดคล้องกับปฏิญญาผู้สูงอายุไทย (พ.ศ. 2542) ข้อ 9. รัฐโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชน ประชาชน สถาบันสังคมต้องรณรงค์ปลูกฝังค่านิยมให้สังคมตระหนักถึงคุณค่าของผู้สูงอายุตามวัฒนธรรมไทยที่เน้นความกตัญญูกตเวทีกและความเอื้ออาทรต่อกัน

- **ด้านนันทนาการ** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในด้าน อบต. ควรจัดให้มีกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ โดยเฉพาะในวันผู้สูงอายุ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้สูงอายุให้ความสำคัญและอยากใหลูกหลานซึ่งเป็นคนรุ่นหลังได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมที่ผู้สูงอายุได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง และกิจกรรมที่ อบต. จัดให้กับผู้สูงอายุจะส่งผลให้ผู้สูงอายุมีความสุข และมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงต่อไป ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดการจัดบริการสวัสดิการสังคมขั้นพื้นฐาน (อึ้งในจุลเทพ ธีระชาติ, 2537 : 22 - 23) ได้จำแนกการให้บริการตามลักษณะกิจกรรมที่จะจัดบริการให้แก่ผู้สูงอายุ ซึ่งดำเนินการอยู่ในประเทศไทยเป็นด้านต่าง ๆ เช่น บริการด้านนันทนาการ วัฒนธรรมและสังคม เช่น การจัดกิจกรรมเพื่อความบันเทิง การแสดง การร้องรำทำเพลง การจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา การจัดกิจกรรมพัฒนาสังคม ฯลฯ

- **ด้านที่อยู่อาศัย** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในด้าน อบต. ควรจัดให้มีการก่อสร้างและซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้สูงอายุที่ยากจน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้สูงอายุที่ยากจนนั้นไม่มีเงินในการก่อสร้างปรับปรุงหรือแม้แต่จะมีเงินใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน ผู้สูงอายุส่วนใหญ่จึงต้องการให้ อบต. ช่วยเหลือเพื่อให้ผู้สูงอายุที่ยากจนในตำบลได้มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงแข็งแรง คุณภาพชีวิตดีขึ้น ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับพระราชบัญญัติผู้สูงอายุแห่งชาติ พ.ศ. 2546 ซึ่งได้ประกาศมาตรการในการคุ้มครองและสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านการจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง และนอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2545 - 2549) ซึ่งได้กำหนดมาตรการในการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม

โดยคำนึงถึงหลักบูรณาการและให้ครอบคลุมงานสวัสดิการสังคมด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ในส่วนของสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย เช่น จัดหาที่อยู่อาศัยตามความต้องการของประชาชน โดยเน้นกลุ่มผู้มีรายได้น้อย ผู้ใช้แรงงาน และผู้สูงอายุ พัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองและปรับปรุงชุมชนให้น่าอยู่มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดี มีระบบสาธารณสุขปลอดภัยและคุณภาพชีวิตที่เหมาะสม โดยส่งเสริมให้องค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเอง และจัดหาที่อยู่อาศัยชั่วคราวให้แก่ประชาชนที่ประสบปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อนได้อย่างทั่วถึง

- **ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในด้าน อบต. ควรจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะและสถานที่ราชการแก่ผู้สูงอายุ เช่น ถนน ทางเดิน ทางลาด อาคาร ห้องสุขา ฯลฯ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ในเขตพื้นที่ อบต. มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้สูงอายุไม่เพียงพอจึงทำให้ผู้สูงอายุมีความต้องการในด้านนี้มากกว่าเดิม ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดด้านพัฒนาของงานสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ โดยสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ ประกาศเจตนารมณ์ที่ชัดเจนเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2534 ได้รับรองหลักการ 18 ประการสำหรับผู้สูงอายุ (อ้างใน อภิญา เวชชัย, 2544 : 6 – 7) หลักการที่ 5 ความมีศักดิ์ศรี ข้อ 17. ผู้สูงอายุควรที่จะดำรงชีวิตอยู่ด้วยศักดิ์ศรีและความปลอดภัย โดยปราศจากการถูกแสวงหาประโยชน์และถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจ

- **ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในด้าน อบต. ควรจัดให้มีการจ่ายเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุให้เหมาะสมกับค่าครองชีพในปัจจุบัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการดำรงชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุในปัจจุบันมีค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับจำนวนเงินเบี้ยยังชีพที่ได้รับก็น้อยมากเมื่อเทียบกับรายจ่ายที่สวนทางกับรายรับอย่างสิ้นเชิงโดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ต้องอาศัยอยู่เพียงลำพังจะมีความยากลำบากในการดำรงชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก ถ้าได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มมากขึ้นก็จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามไปด้วย ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ มณฑาทิพย์ วุฒิ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลอรุณภูมิ อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในด้านต่าง ๆ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ และด้านที่อยู่อาศัย

2. เปรียบเทียบความต้องการรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตรผลการวิจัย พบว่า

ปัจจัยด้านเพศ พบว่า มีผลต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ทั้งในด้านที่อยู่อาศัย และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ปัจจัยด้านอายุ พบว่า มีผลต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ทั้งในด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส

ปัจจัยด้านจำนวนเบี้ยยังชีพที่ได้รับ พบว่า มีผลต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ทั้งในด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส

ปัจจัยด้านสถานภาพการสมรส พบว่า มีผลต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตรทั้งในด้านด้านสุขภาพอนามัย

ปัจจัยด้านระดับการศึกษา พบว่า มีผลต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ทั้งในด้านการศึกษา และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ปัจจัยด้านอาชีพ พบว่า มีผลต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตรทั้งในด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา และด้านนันทนาการ

ปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ไม่มีผลต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

ปัจจัยด้านแหล่งที่มาของรายได้ พบว่า ไม่มีผลต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

ปัจจัยด้านลักษณะการอยู่อาศัย พบว่า ไม่มีผลต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

ปัจจัยด้านโรคประจำตัว พบว่า ไม่มีผลต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

ปัจจัยด้านเกณฑ์ความสามารถ พบว่า ไม่มีผลต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

3. แนวทางในการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมด้านที่จำเป็นเร่งด่วนที่สุด คือ สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย รองลงมาตามลำดับ คือ สวัสดิการด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการด้านนันทนาการ และสวัสดิการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สำหรับผลการวิจัยในครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวัญ สงวนเสริมศรี ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดพะเยา พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมด้านต่าง ๆ ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยมากที่สุด ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้สูงอายุเป็นเป้าหมายกลุ่มหนึ่งที่ภาครัฐควรให้ความสำคัญและจัดสวัสดิการเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้เพียงพอกับความต้องการอย่างทั่วถึงและสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากรและผลกระทบของวิกฤตทางเศรษฐกิจที่ผ่านมาทำให้ผู้สูงอายุต้องประสบกับปัญหาหลายด้านและมีความต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือหรือบริการจากภาครัฐเพื่อช่วยให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขตามสมควรแก่สภาพในบั้นปลายของชีวิต และนอกจากนี้ ยังมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ที่ได้บัญญัติถึงเรื่องสิทธิของผู้สูงอายุ ส่วนที่ 9 สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุขและสวัสดิการจากรัฐ มาตรา 51 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับบริการทางสาธารณสุขที่เหมาะสมและได้มาตรฐาน และผู้ยากไร้มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย มีสิทธิได้รับการบริการสาธารณสุขจากรัฐซึ่งต้องเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และมีสิทธิได้รับการป้องกันและขจัดโรคติดต่ออันตรายจากรัฐอย่างเหมาะสมโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและทันต่อเหตุการณ์ เพราะความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุจากงานวิจัยครั้งนี้ได้บ่งชี้ในหลายมิติโดยเฉพาะมิติที่มีได้ก่อให้เกิดการมีความต้องการสวัสดิการที่แตกต่างกัน ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน แหล่งที่มาของรายได้ ลักษณะการอยู่อาศัย โรคประจำตัว และเกณฑ์ความสามารถ ซึ่งนั่นจะเป็นสิ่งสะท้อนให้เราเห็นชัดเจนถึงความต้องการในการจัดรูปแบบสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้างที่ได้แตกต่างกัน

ในสถานภาพทางสังคมที่ล้วนต้องการที่จะได้รับบริการสาธารณสุขที่ดีจากภาครัฐ ซึ่งสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ทุกฝ่ายและทุกภาคส่วนจะต้องตระหนักและใส่ใจเป็นอย่างยิ่งคือการจัดให้มีรูปแบบสวัสดิการที่จะก่อให้เกิดการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุในทุก ๆ ด้าน ให้สามารถขับเคลื่อนไปในแนวทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์และส่งผลต่อการจัดสวัสดิการสังคมให้ผู้สูงอายุได้รับอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมอันพึงประสงค์ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการนำผลการวิจัยไปใช้ และการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยในครั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง ควรที่จะดำเนินการจัดให้มีสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยให้กับผู้สูงอายุในพื้นที่เป็นอันดับแรก เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ามีคามจำเป็นเร่งด่วน และรองลงมาควรจัดให้มีสวัสดิการด้านการแก้ไขปัญหาค่าความยากจนและด้อยโอกาส เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้ อบต.ควรจัดให้มีนั้น ซึ่งสิ่งสำคัญที่ อบต. ต้องระลึกถึงเสมอคือ การใช้จ่ายงบประมาณในด้านสวัสดิการสังคมนั้น ไม่ใช่เงินที่สูญเปล่าเพียงแค่งงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ยากจนด้อยโอกาสเท่านั้น หากแต่เป็นการลงทุนทางสังคมที่จะให้ผลตอบแทนไม่น้อยกว่าการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องจักรกล เพราะการจัดสวัสดิการสังคมจะมีผลสืบเนื่องไปถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลอย่างทั่วถึง และนอกจากนี้ยังจะมีส่วนช่วยในการลดความเหลื่อมล้ำในในสังคมไทย รวมไปถึงเพื่อให้ผู้สูงอายุพ้นจากสภาวะความบีบคั้นทางเศรษฐกิจในสถานการณ์ปัจจุบันอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ยึดถือกันมานานและใช้เป็นรากฐานในการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ คือ แนวคิดด้านมนุษยธรรม หมายถึง ผู้สูงอายุควรได้รับการช่วยเหลือตามหลักมนุษยธรรมและความต้องการในด้านสุขภาพอนามัยและโภชนาการ ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ครอบครัว สวัสดิการสังคม ความมั่นคงทางรายได้และการจ้างงานรวมถึงการศึกษา และนอกจากที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ประทับช้าง ควรดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้สูงอายุ คือ ควรจัดหาของใช้ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตให้กับผู้สูงอายุ จัดหารถเคลื่อนที่เร็วในการรับ – ส่ง ผู้สูงอายุไปโรงพยาบาล และควรพิจารณาจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเพิ่มให้กับผู้สูงอายุ ทั้งนี้ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้สูงอายุ

2. ควรนำเสนอผลการวิจัยที่ได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงแผนการจัดทำโครงการต่าง ๆ ให้เหมาะสมตามระดับความต้องการของผู้สูงอายุ

3. ควรมีการเก็บข้อมูลความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุเป็นรายปี เพื่อทราบถึงปัญหาความต้องการของผู้สูงอายุที่มีการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วนำมากำหนดนโยบายในการพัฒนางานสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุให้มีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ และเกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบถึงความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นว่ามีความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมแตกต่างกันหรือไม่ ทั้งนี้ เนื่องจากสถานที่และสภาพแวดล้อมมีความแตกต่างกัน

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นองค์กรหลักทางด้านการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีศักยภาพในการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ